

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 sierpnia 2016 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi w Wydziale XVIII Cywilnym w składzie:

Przewodniczący: SSR Artur Piotr Wewióra

protokolant: Michał Frajtek

rozpoznawszy w dniu: 10 sierpnia 2016 roku

w Ł. na rozprawie

sprawę z powództwa: (...) Państwowe spółki akcyjnej w W.

przeciwko: P. K., J. K. (1)

o: zapłatę

(1) zasądza solidarnie od P. K., J. K. (1) na rzecz (...) Państwowe spółki akcyjnej w W. 238,85 zł (dwieście trzydzieści osiem złotych osiemdziesiąt pięć groszy);

(2) umarza postępowanie w pozostałej części;

(3) zasądza solidarnie od P. K., J. K. (1) na rzecz (...) Państwowe spółki akcyjnej w W. 662,45 zł (sześćset sześćdziesiąt dwa złote czterdzieści pięć groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu;

(4) zasądza solidarnie od P. K., J. K. (1) na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi 55 zł (pięćdziesiąt pięć złotych) tytułem nieuiszczonej opłaty od pozwu.

UZASADNIENIE

I. *Stanowiska stron.*

Pozwem wniesionym w elektronicznym postępowaniu upominawczym 9 września 2015 roku, powód (...) Państwowe spółka akcyjna w W., reprezentowany przez radcę prawnego, domagał się zasądzenia solidarnie od pozwanych P. K. i J. K. (1) 3.522,38 zł z ustawowymi odsetkami od 16 grudnia 2014 roku do dnia zapłaty, nadto kosztów procesu według spisu na 645,45 zł. W uzasadnieniu wskazano, że dochodzona kwota to zaległe płatności związane z korzystaniem z nieruchomości powoda. (k. 2 – 3)

Nakazem zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym z 20 października 2015 roku w sprawie VI Nc-e (...) orzeczono zgodnie z żądaniem i rozstrzygnięto o kosztach procesu. (k. 4)

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwani zaskarżyli nakaz w całości i wniosli o oddalenie powództwa w całości, nadto o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazano, że pozew jest bezzasadny, bo w czasie jego złożenia toczyło się postępowanie wyjaśniające, prowadzone przez powoda, dotyczące spornej faktury. (k. 6 – 7)

Pismem z 3 lutego 2016 roku powód cofnął powództwo w związku z zapłatą przez pozwanych dochodzonej należności głównej 16 października 2015 roku, podtrzymując żądanie odsetek ustawowych za okres od 16 grudnia 2014 roku do dnia zapłaty. (k. 21 – 22)

Na rozprawie 10 sierpnia 2016 roku pozwany P. K. oświadczył, że sprawa dotyczy działalności gospodarczej prowadzonej wspólnie przez pozwanych w postaci spółki cywilnej. Ze względów ekonomii procesowej, uznając iż sprawa wprawdzie jest sprawą gospodarczą, jako dotycząca stosunków między przedsiębiorcami w zakresie prowadzonych przedsiębiorstw, nie zdecydowano o przekazaniu jej do właściwego wydziału gospodarczego Sądu uznając, że kontynuowanie jej rozpoznania w dotychczasowym składzie pozwoli na szybsze jej rozpoznanie, nie powodując przy tym nieważności postępowania. (k. 72)

Do zamknięcia rozprawy strony nie zmieniły swoich stanowisk odnośnie przedmiotu sporu.

II. Ustalenia faktyczne i ocena dowodów.

P. K. i J. K. (2) w ramach prowadzonej działalności gospodarczej w formie spółki cywilnej jako najemcy oraz (...) Państwowe spółka akcyjna w W. jako wynajmujący, zawarli 5 listopada 2007 roku umowę najmu pomieszczeń, na czas nieoznaczony. Pozwani nie opłacili w terminie, przypadającym na 15 grudnia 2014 roku, faktury na 3.522,38 zł. Sumę tą zapłacili po udzielonych przez wynajmującego wyjaśnieniach.

(bezsporne)

Nie mają znaczenia dla niniejszej sprawy kwestie innych rozliczeń między stronami. Fakt, że strony pozostają w sporze co do innych roszczeń, będzie ewentualnie badany w odrębnych postępowaniach. Sam zaś fakt pozostawania w sporze nie pozwala jeszcze na przesądzenie, że powód postępuje nieprawidłowo. Spór oznacza jedynie, że strony nie mogą dojść do porozumienia. Kwestia odpowiedzialności za powstanie i trwanie sporu jest jednak okolicznością odmienną, niepodlegającą badaniu w niniejszym postępowaniu co do roszczeń nieobjętych żądaniem pozwu.

III. Ocena roszczenia.

(A) Zasada odpowiedzialności.

Przez umowę najmu wynajmujący zobowiązuje się oddać najemcy rzecz do używania przez czas oznaczony lub nieoznaczony, a najemca zobowiązuje się płacić wynajmującemu umówiony czynsz (art. 659 § 1 k.c.), co stosuje się odpowiednio do najmu lokali (art. 680 k.c.).

Pozwani odpowiadają solidarnie, skoro za zobowiązania spółki wspólnicy odpowiedzialni są solidarnie (art. 864 k.c.)

Zważywszy, że obie strony są przedsiębiorcami, należy od każdej z nich wymagać staranności rzetelnego kupca, a więc z uwzględnieniem zawodowego charakteru prowadzonej działalności.

(B) Opóźnienie a wątpliwości co do faktury.

Zważywszy na zapłatę, jedyną kwestią sporną między stronami pozostaje kwestia odpowiedzialności za opóźnienie w zapłacie.

Jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi (art. 481 § 1 k.c.).

Pozwani twierdzą iż nie ponoszą odpowiedzialności z uwagi na ich wątpliwości co do faktury.

Już na wstępie wypada zauważyć, że z racji brzmienia cytowanego przepisu, pozwani jako dłużnicy są obowiązani do zapłaty odsetek za opóźnienie w zasadzie niezależnie od odpowiedzialności za okoliczności wywołujące opóźnienie.

Twierdzenie pozwanych nie jest również przekonujące. Faktura została wystawiona prawidłowo. W szczególności opisano w niej poszczególne składniki łącznej wartości: wskazano okres czynszowy oraz ogrzewanie – ryczałt. W tej sytuacji pozwani dokonując wyboru, polegającego na niezapłaceniu faktury w terminie do czasu uzyskania oczekiwanych przez nich informacji, podjęli ryzyko uchybienia temu terminowi. Należy zauważyć, że gdyby kierować się logiką stanowiska pozwanych, żaden spór sądowy niemógłby obejmować zasądzenia odsetek za opóźnienie, skoro w każdej takiej sytuacji, przynajmniej w sferze uzewnętrznionej sądom, mamy do czynienia z rozbieżnością stanowisk. Jednakże nieuprawnione kwestionowanie rachunku – a z tym w istocie mamy do czynienia w niniejszej sprawie – nie może skutkować przesunięciem terminu wymagalności roszczenia. Zwrócił na to uwagę również Sąd Najwyższy w sprawie I CRN 121/942 wskazując – powołując się przy tym na wcześniejsze orzecznictwo – że dłużnik popada w opóźnienie, jeśli nie spełnia świadczenia pieniężnego w terminie, w którym stało się ono wymagalne także wtedy, gdy kwestionuje istnienie lub wysokość świadczenia, chyba że wierzyciel wyraził zgodę na zmianę tego terminu. Jak zauważono, w przeciwnym razie doszłoby do niedopuszczalnego kredytowania dłużnika kosztem wierzyciela, i to wbrew woli tego ostatniego.

Z tych względów uznano, że pozwani obowiązani są uiścić odsetki za opóźnienie od pierwotnego terminu zapłaty, który nie był sporny. Odsetki ustawowe, zaś od 1 stycznia 2016 roku – odsetki ustawowe za opóźnienie, są zawsze zasadne (art. 481 § 2 zd. I k.c.).

(C) Rozstrzygnięcie.

Pozwani obowiązani są uiścić odsetki ustawowe za opóźnienie od 16 grudnia 2014 roku, jako pierwszego dnia po upływie terminu płatności, do 16 października 2015 roku, jako niespornego dnia zapłaty należności głównej. Czyni to:

Od	Do	Liczba dni	Oprocentowanie	Kwota odsetek
2014.12-16	2014.12-22	7	13,00 %	≈8,78 zł
2014.12-23	2015.10-16	298	8,00 %	≈230,06 zł
2014-12-16	2015-10-16	305	238,85 zł	

Solidarność odpowiedzialności wynika z przywołanej wyżej solidarności pozwanych za zobowiązania powstałe w ramach prowadzenia przez nich działalności w formie spółki cywilnej.

I. Koszty.

Pozwani przegrali sprawę w całości.

Na koszty procesu powoda złożyło się: 45 zł opłaty od pozwu, 600 zł wynagrodzenia pełnomocnika według stawek minimalnych, 17 zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, 45 gr opłaty manipulacyjnej w elektronicznym postępowaniu upominawczym (art. 98 § 3 w związku z art. 99 k.p.c.).

Pozwani obowiązani są zwrócić powodowi całość poniesionych kosztów procesu (art. 98 § 1 k.p.c.). Odpowiedzialność za koszty jest solidarna w ślad za odpowiedzialnością co do roszczenia głównego (art. 105 § 2 zd. I k.p.c.).

Pozwani obowiązani są również zapłacić 55 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych, skoro w postępowaniu uproszczonym opłata od pozwu wynosi – przy wskazanej pierwotnie wartości przedmiotu sporu – 100 zł.

Sądowi znana jest uchwała Sądu Najwyższego w sprawie III CZP 56/133. Istotne jest jednak należyte podkreślenie rzeczywistego zakresu podmiotowego wyrażonego tam poglądu. Sąd Najwyższy dokonał w przywołanym judykacie analizy sytuacji powoda, podkreślając między innymi, że nie może być mowy o dyskryminacji poprzez zróżnicowanie wysokości opłaty w sytuacji, w której różnie traktowana z punktu widzenia fiskalnego jest ta strona, która dokonuje wyboru między elektronicznym postępowaniem upominawczym, a postępowaniem upominawczym prowadzonym tradycyjnie.

W niniejszej sprawie chodzi jednak o obowiązek fiskalny pozwanych odpowiedzialnych solidarnie, którzy wnieśli niezasadny sprzeciw.

W postępowaniu upominawczym w takiej sytuacji pozwany ponosi koszty pełnej opłaty od pozwu w postępowaniu uproszczonym, ponieważ powód nie skorzysta z dobrodziejstwa zwrotu 3/4 opłaty od pozwu, albowiem nie ziszcza się warunek uprawomocnienia nakazu (art. 79 ust. 1 pkt 2 lit. c u.k.s.c.). Tymczasem w elektronicznym postępowaniu upominawczym, wniesienie równie bezzasadnego sprzeciwu przez pozwanego, przy założeniu braku podstaw do uzupełnienia opłaty, wniesionej pierwotnie, skutkowałoby uprzywilejowaniem pozwanego, który ponosiłby koszt opłaty jedynie w części. Jest to różne traktowanie podmiotów w jednakowej sytuacji prawnej, ponieważ – inaczej aniżeli w wypadku powoda – pozwany nie ma żadnego wpływu na to, jaki rodzaj postępowania: elektroniczne postępowanie upominawcze czy tradycyjne postępowanie upominawcze, zostanie w danej sprawie zastosowany. Takie zróżnicowanie prowadzi do dyskryminacji pozwanego, którego sprawa miałaby być rozpoznawana w postępowaniu tradycyjnym. Jest to wykładnia prowadząca do naruszenia konstytucyjnego zakazu dyskryminacji (art. 32 ust. 2 Konstytucji), stąd musi zostać odrzucona (art. 8 Konstytucji). W tej sytuacji jedyną możliwością jest przyjęcie, że zachodzi konieczność uzupełnienia opłaty. Podzielając pogląd Sądu Najwyższego co do braku podstaw do żądania od powoda uzupełnienia opłaty należy przyjąć, że dochodzi do sytuacji, w której występują koszty sądowe, których strona – powód – nie miała obowiązku uiścić, co skutkuje obowiązkiem obciążenia nimi przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu (art. 113 ust. 1 u.k.s.c.). Skoro zaś pozwani przegrali sprawę w całości, obowiązani są pokryć również nieuiszczone koszty sądowe w wysokości: 100 zł – 45 zł = 55 zł (art. 28 pkt 2 oraz art. 113 ust. 1 u.k.s.c. w związku z art. 98 § 1 u.k.s.c.).

1 Jeżeli inaczej nie zaznaczono, daty pism według prezentaty Sądu.

2 Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 października 1994 r., I CRN 121/94, OSNC z 1995 r., nr 1, poz. 21.

3 Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2013 r., III CZP 56/13, OSNC z 2014, nr 6, poz. 57.